

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδοτήσεως 192/2017

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Β' Διακοπών

Συνεδρίαση της 30^{ης} Αυγούστου 2017

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Βασιλική Δούσκα, Ιωάννης - Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδροι Ν.Σ.Κ., Ιωάννης Διονυσόπουλος, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αδαμαντία Καπετανάκη, Χριστίνα Διβάνη, Σταύρος Σπυρόπουλος, Βασίλειος Καραγεώργος, Ευσταθία Τσαούση, Χρήστος Μητκίδης, Νικόλαος Καραγιώργης, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Γεώργιος Σινάνης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 74491/Ε2/8-5-2017 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Γενική Διεύθυνση Προσωπικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Διεύθυνση Διοίκησης Προσωπικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήμα Α' Διορισμών.

Ερώτημα: Ερωτάται, αν η Διοίκηση, μετά την δημοσίευση της υπ' αριθμ. 2153/2016 απόφασης του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία απορρίφθηκε, ως αλυσιτελής, έφεση του Υπουργού Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κατά της υπ' αριθμ. 216/2010 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (ακυρωτικός σχηματισμός), οφείλει σε συμμόρφωση προς την απόφαση αυτή, να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες, πέραν αυτών στις οποίες έχει ήδη προβεί σε συμμόρφωση με την ως άνω υπ' αριθμ. 216/2010 απόφαση και ειδικότερα εάν οφείλει να προβεί στον διορισμό ως μονίμων εκπαιδευτικών των αντιδίκων-αιτούντων, αναδρομικά από το σχολικό έτος 2007-2008, που αφορούσε η αίτηση ακύρωσης.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β' Διακοπών) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσης Υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την από 5-10-2007 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών αίτηση, οι Σ.Π. κλπ (συν. 36) εκπαιδευτικοί, κλάδου ΠΕ04, ειδικότητας ΠΕ04.01 Φυσικών και ΠΕ04.02 Χημικών, επιτυχόντες του διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π., (προκήρυξη 10Π/2006) ζήτησαν την ακύρωση της υπ' αριθμ. 89181/Δ2/10.8.2007 (Γ' 599) απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία διορίστηκαν, κατά το σχολικό έτος 2007 – 2008, στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, μεταξύ άλλων κλάδων, και εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ04, α) από τον πίνακα διοριστέων μέσω του ανωτέρω διενεργηθέντος από το Α.Σ.Ε.Π διαγωνισμού β) από τον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών του ίδιου έτους, κατά παράλειψή τους. Επί της αιτήσεως εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 216/2010 απόφαση, με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή αυτή, ακυρώθηκε η ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία διορίστηκαν, κατά το έτος αυτό και

εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ04, αφενός μεν, από τον πίνακα διοριστέων μέσω του ως άνω διαγωνισμού, αφετέρου δε, από τον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών, κατά το μέρος αυτής με το οποίο παραλείφθηκαν οι αιτούντες και, αναπέμφθηκε η υπόθεση στη Διοίκηση, για να ενεργήσει νομίμως, κατά το αιτιολογικό της. Ειδικότερα, με την ανωτέρω απόφαση, αφού κρίθηκε ότι 78 θέσεις του κλάδου Φυσικών και 43 του κλάδου Χημικών, από εκείνες που προορίζονταν και είχαν καθοριστεί για τους εκπαιδευτικούς με τριακοντάμηνη προϋπηρεσία, κατά την παρ.4 του άρθρου 6 του ν. 3255/2004 και σχετική κοινή υπουργική απόφαση, μη νομίμως καλύφθηκαν κατά το σχολικό έτος 2007-2008, από εκπαιδευτικούς του ενιαίου πίνακα αναπληρωτών, κατά παράβαση της αναλογίας 60%-40%, που προβλέπεται από την περ. α' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, για τους διορισμούς εκπαιδευτικών από τους επιτυχόντες του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ και από τον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών, αντίστοιχα, ακυρώθηκε η ως άνω προσβληθείσα απόφαση, κατά το μέρος που ενείχε παράλειψη διορισμού των αιτούντων και αναπέμφθηκε η υπόθεση στη Διοίκηση, προκειμένου να κριθεί, αφού γίνει νόμιμη κατανομή των προαναφερόμενων θέσεων σε ποσοστά 60%-40%, αν οι αιτούντες, με βάση τη σειρά κατάταξής τους στον πίνακα επιτυχόντων του σχετικού διαγωνισμού, είναι ή όχι διοριστέοι στις θέσεις αυτές. Με την ανωτέρω απόφαση απορρίφθηκε ο ισχυρισμός των αιτούντων περί αντισυνταγματικότητας των εφαρμοστέων διατάξεων κατά το μέρος το οποίο οι διορισμοί εκπαιδευτικών γίνονται με διαδικασία εκτός ΑΣΕΠ.

2. Κατά της ανωτέρω απόφασης άσκησε έφεση μόνο ο Υπουργός Παιδείας, η οποία απορρίφθηκε ως αλυσιτελής με την υπ' αριθμ. 2153/2016 απόφαση του ΣτΕ. Ειδικότερα με την απόφαση αυτή έγιναν δεκτά πλην άλλων και τα εξής: «5..... Εξάλου ο διορισμός σε κενές οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών με βάση την πραγματική τους προϋπηρεσία αποτελεί μεν πρόσληψη με κριτήριο δυνάμενο κατ' αρχήν να θεωρηθεί ως προκαθορισμένο και αντικειμενικό (πρβλ. ΣΕ 3593/2008 Ολομ.), οι ανωτέρω όμως διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3255/2004 δεν είναι σύμφωνες με τη διάταξη του άρθρου 103 παρ. 7 του Συντάγματος. Και τούτο, διότι οι κατά τις διατάξεις αυτές του νόμου διορισμοί εκπαιδευτικών από τον πίνακα αναπληρωτών με βάση την προϋπηρεσία τους ούτε στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής υπήχθησαν ούτε σε

άλλη ειδική διαδικασία, μη υπαγόμενη μεν σε τέτοιο έλεγχο, αλλά περιβαλλόμενη στο σύνολό της με αυξημένες εγγυήσεις διαφάνειας και αξιοκρατίας, λαμβανομένου ιδίως υπ' όψιν ότι η απόκτηση της επίμαχης προϋπηρεσίας αναγόταν, όπως έχει κριθεί, σε προσλήψεις έχουσες πραγματοποιηθεί επίσης χωρίς έλεγχο ανεξάρτητης αρχής ή άλλες, αντίστοιχες εγγυήσεις διαφάνειας και χωρίς τήρηση ουσιαστικών αξιοκρατικών προϋποθέσεων (ΣΕ 527/2015 Ολομ.). Για τους λόγους αυτούς, οι ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2, περ. α', υποπερ. ββ' και παρ. 4 του ν. 3255/2004, κατ' εφαρμογήν των οποίων έγιναν οι επίμαχοι διορισμοί 287 εκπαιδευτικών του Κλάδου ΠΕ04 Φυσικών κλπ. με την προσβληθείσα υπ' αρ. 86425/Δ2/1.9.2005 απόφαση της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είναι αντισυνταγματικές και ανίσχυρες. Λαμβανομένου, εξ άλλου, υπ' όψιν ότι με την υπ' αρ. 527/2015 απόφαση της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας κρίθηκαν, για τους ίδιους λόγους, ως αντισυνταγματικές οι διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 1 και παρ. 8 του ν. 3848/2010, οι οποίες έχουν ταυτόσημο περιεχόμενο με τις ως άνω διατάξεις του ν. 3255/2004, δεν επιβάλλεται η παραπομπή στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου του ζητήματος αντισυνταγματικότητας και των διατάξεων του νόμου αυτού σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ. 5 του Συντάγματος (βλ. ΣΕ 1476/2004 ολομ. κ.ά.). .... 8. Επειδή, εν όψει των εκτεθέντων στην σκέψη 4, η ως άνω 89181/Δ2/10.8.2007 απόφαση της Υπουργού Παιδείας, με την οποία διορίσθηκαν συνολικώς 273 εκπαιδευτικοί των κλάδων ΠΕ 04.02 Φυσικών και ΠΕ04.02 Χημικών από τον πίνακα αναπληρωτών σε κενές οργανικές θέσεις και, κατ' ακολουθίαν τούτου, η μη διάθεση των θέσεων αυτών προς πλήρωση από τους επιτυχόντες των ίδιων κλάδων κατά τον ως άνω διαγωνισμό του ΑΣΕΠ, ήταν μη νόμιμη και ακυρωτέα, ως στηριζόμενη στις αντισυνταγματικές και ανίσχυρες διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 περ. α' υποπερ. ββ' και παρ. 4 του ν. 3255/2004. Οι δε ήδη εφεσίβλητοι, ως επιτυχόντες του ανωτέρω διαγωνισμού του ΑΣΕΠ (κατά την έννοια του μνημονευθέντος άρθρου 6 παρ. 5 του ν. 2525/1997) και έχοντες, κατ' αρχήν δικαίωμα συμμετοχής στην προβλεπόμενη από τις μνημονευθέσεις διατάξεις του π.δ. 154/1996 διαδικασία διορισμού προς κάλυψη του συνόλου των κενών οργανικών θέσεων (τόσο κατά περιοχές, όσο και σε δυσπρόσιτα σχολεία), είχαν έννομο συμφέρον να

αμφισβητήσουν τη νομιμότητα των επίδικων διορισμών για το σχολικό έτος 2007-2008, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα με την έφεση του Υπουργού είναι απορριπτέα ως αβάσιμα (πρβλ. ΣΕ 2607/2012, 3598/2008 Ολομ., πρβλ. επίσης 657/2015). Υπό τα δεδομένα αυτά, όμως, η εξέταση της κρινόμενης έφεσης της Υπουργού, με την οποία προβάλλεται ότι η προεκτεθείσα κρίση της εκκαλουμένης αποφάσεως είναι μη νόμιμη και ζητείται η εξαφάνιση αυτής και η εκδίκαση της αιτήσεως ακυρώσεως, είναι αλυσιτελής (πρβλ. ΣΕ 3224/2009). Και τούτο, διότι, ενόψει της αντισυνταγματικότητας των διατάξεων αυτών, τις οποίες εφήρμοσαν η Διοίκηση και το δικάσαν δικαστήριο ως συνταγματικές, σε περίπτωση ευδοκίμησης της έφεσης, η αίτηση ακυρώσεως θα γινόταν εκ νέου δεκτή και θα ακυρωνόταν η προσβληθείσα απόφαση του εκκαλούντος Δημοσίου, με δυσμενέστερη, όμως, για το ίδιο αιτιολογία, από το συνδυασμό της οποίας με το διατακτικό της ακυρωτικής αποφάσεως προσδιορίζεται κατά περιεχόμενο η υποχρέωση συμμορφώσεως της Διοικήσεως (βλ. ΣτΕ 3386/2006, 4297/2005).».

3. Προς εκτέλεση της υπ' αριθμ. 216/2010 απόφασης του ΔΕΑ, η Διοίκηση, επικαλούμενη την υπ' αριθμ. 372/2010 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εκδοθείσα επί ομοίας υποθέσεως, εξέδωσε την υπ' αριθμ. 43144/Δ2/7-04-2011 πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Προσωπικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με την οποία αφού έλαβε υπόψη ότι, μετά την εφαρμογή των ποσοστών 60%-40% επί των ως άνω 78 θέσεων του κλάδου Φυσικών, προκύπτουν προς πλήρωση από τον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ, 47 επιπλέον θέσεις του οικείου κλάδου, οι οποίες αυξάνουν το συνολικό αριθμό των προσφερόμενων για κάλυψη από τους επιτυχόντες αυτούς θέσεων, κατά τους διορισμούς του σχολικού έτους 2007-2008, σε 190 (143 συν 47), καθώς και ότι ο τελευταίος διοριστέος από τον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού κατά το εν λόγω σχολικό έτος (Α. Ν.), είχε σειρά κατάταξης, κατά την προσβαλλόμενη πράξη, 167, κατέληξε στο ότι δεν είναι δυνατός ο διορισμός τους σε μόνιμες θέσεις της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, λόγω της σειράς κατάταξής τους στον σχετικό διαγωνισμό.

4. Με την από 9 Μαΐου 2011 ενώπιον του ΔΕΑ αίτηση ακύρωσης (Α.Κ. 1741/10-5-2011) και το δικόγραφο προσθέτων λόγων, οι Σ.Π. κλπ (συν 20) εκ

των αρχικώς αιτούντων, ζήτησαν να ακυρωθεί η ανωτέρω πράξη, του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Προσωπικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Επί της αιτήσεως, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 234/2015 απόφαση του, με την οποία η αίτηση απορρίφθηκε. Ειδικότερα το ΔΕΑ δέχθηκε με την απόφαση αυτή πλην άλλων τα εξής: « 5. Επειδή, με την προσβαλλόμενη πράξη, αφού εφαρμόστηκαν τα ποσοστά 60%-40% επί των 78 θέσεων του κλάδου ΠΕ04.01, στις οποίες αναφέρεται η 216/2010 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κρίθηκε ότι δεν είναι δυνατός ο διορισμός των αιτούντων στις 47 (78 X 60%) επιπλέον θέσεις που προέκυψαν για τους επιτυχόντες του διαγωνισμού, ενώπιον της σειράς κατάταξής τους στους οριστικούς πίνακες επιτυχίας του διαγωνισμού αυτού. Επομένως, η Διοίκηση συμμορφώθηκε κατ' αρχήν προς την ανωτέρω δικαστική απόφαση, η νομιμότητα δε της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία εκδηλώθηκε, κατόπιν αυτού, άρνηση διορισμού των αιτούντων, αποτελεί πλέον αντικείμενο νέας δικαστικής κρίσης, κατόπιν ασκήσεως σχετικού ένδικου βοηθήματος (πρβλ. Τριμ. Συμβ. ΣτΕ 38,40/2006), το οποίο και παραδεκτώς ασκήθηκε από τους αιτούντες. ....

..... 10. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, όπως αναπτύσσεται με το υπόμνημα, προβάλλεται ότι με την προσβαλλόμενη πράξη, η Διοίκηση ενήργησε κατά παράβαση όσων κρίθηκαν με τη 216/2010 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και δεν συμμορφώθηκε προς αυτήν, καθότι αρνείται το διορισμό των αιτούντων, παρά το ότι αυτοί δικαιώθηκαν με την εν λόγω δικαστική απόφαση, με την οποία κρίθηκε βάσιμη η αίτηση ακυρώσεως που είχαν ασκήσει, αναγνωρίστηκε το έννομο συμφέρον τους προς ακύρωση της προσβληθείσας υπουργικής απόφασης και θεωρήθηκε, όπως αυτοί διατείνονται, ότι είχαν δικαίωμα μόνιμου διορισμού από το ένδικο σχολικό έτος 2007-2008. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι με την προαναφερόμενη δικαστική απόφαση δεν επιβλήθηκε στη Διοίκηση να διορίσει τους αιτούντες, κατά το έτος αυτό, σε κάποιες από τις 78 θέσεις που παρανόμως, κατά την ίδια απόφαση, καλύφθηκαν στο σύνολό τους από εκπαιδευτικούς του ενιαίου πίνακα αναπληρωτών, αλλά μόνον να εφαρμόσει και επί του αριθμού αυτού θέσεων, την προβλεπόμενη από το άρθρο 6 παρ.2 περ. α' του ν.3255/2004 αναλογία 60% από τους επιτυχόντες του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ, προς 40% από τον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών, ώστε ακολούθως, να εξετάσει, αν στις

επιπλέον θέσεις που θα προέκυπταν για τους επιτυχόντες του διαγωνισμού, είναι ή όχι διοριστέοι οι αιτούντες, με βάση τη σειρά κατάταξής τους στον πίνακα επιτυχόντων. Εξάλλου, το έννομο συμφέρον των αιτούντων, την ύπαρξη του οποίου δέχθηκε η ανωτέρω δικαστική απόφαση, μολονότι οι αιτούντες, ως επιτυχόντες του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ, δεν θα διορίζονταν κατ'αρχήν στις επίμαχες θέσεις, αφού αυτές δεν περιλαμβάνονταν στις προκηρυχθείσες του διαγωνισμού, κατά τα αναφερόμενα στην 4η σκέψη αυτής, δεν κρίθηκε σε σχέση με το εάν, σε περίπτωση ακυρώσεως της προσβληθείσας υπουργικής απόφασης, αυτοί θα διορίζονταν σε συγκεκριμένες θέσεις, οι οποίες είχαν πληρωθεί από αναπληρωτές του ενιαίου πίνακα, αλλά μόνο σε σχέση με το ότι τυχόν αποκλεισμός εννόμου συμφέροντος αυτών να προσβάλλουν αποφάσεις διορισμού εκπαιδευτικών με άλλη, εκτός ΑΣΕΠ, διαδικασία, θα παραβίαζε ευθέως το κατοχυρωμένο από τα άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ.1 της Ε.Σ.Δ.Α. δικαίωμά τους για αποτελεσματική δικαστική προστασία, καθόσον θα αποκλειόταν η δυνατότητα ελέγχου της προβληθείσας από αυτούς αντισυνταγματικότητας των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 2 περ. α'του ν. 3255/2004, αλλά και παρανομίας της Διοίκησης κατά την εφαρμογή αυτών, με διορισμούς εκπαιδευτικών χωρίς την τήρηση των προβλεπόμενων ποσοστών, οι οποίες είχαν ως συνέπεια, κατά τους αιτούντες, τον περιορισμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν προς πλήρωση μέσω διαγωνισμού του ΑΣΕΠ και τον αποκλεισμό των ίδιων από τους διοριστέους. 11. Επειδή, οι αιτούντες προβάλλουν επίσης, ..., ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ.7 του Συντάγματος και τις κατοχυρωμένες από αυτό αρχές της αξιοκρατίας και ισότητας, κατά το μέρος που προκρίνει έναντι αυτών, για την κάλυψη των ανωτέρω 78 θέσεων, εκπαιδευτικούς του ενιαίου πίνακα αναπληρωτών, οι οποίοι, σε αντίθεση με τους ίδιους, δεν συμμετείχαν στο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ και περαιτέρω, ότι η πράξη αυτή, ενόψει και όσων κρίθηκαν με την 1175/2014 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (παραπ.), αντίκειται στις προαναφερόμενες συνταγματικές διατάξεις και αρχές, καθώς και στα άρθρα 118 παρ. 6 και 16 παρ. 1 του Συντάγματος, όχι μόνον κατά το ως άνω μέρος της, που αφορά τις 78 θέσεις, αλλά και κατά το μέρος που η Διοίκηση προέβη κατά το ένδικο έτος 2007-2008, σε διορισμούς κατά

παράλειψή τους, εκπαιδευτικών εκτός διαγωνισμού ΑΣΕΠ, σε συνολικά 177 θέσεις (173 από τον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών και 4 από εκπαιδευτικούς με τριακοντάμηνη υπηρεσία). Ο προαναφερόμενος λόγος, κατά το πρώτος σκέλος του, έχοντας την έννοια ότι η Διοίκηση όφειλε μετά την έκδοση της 216/2010 δικαστικής απόφασης, να διαθέσει το σύνολο των ως άνω 78 θέσεων και όχι μόνον το 60% αυτών, υπέρ των επιτυχόντων του διαγωνισμού ΑΣΕΠ και δη υπέρ των αιτούντων, πρέπει, ανεξαρτήτως αν τούτο θα οδηγούσε σε διορισμό των τελευταίων, να απορριφθεί ως απαράδεκτος. Κι αυτό διότι με το λόγο αυτό, οι αιτούντες δεν βάλλουν ευθέως και αμέσως, κατά του τρόπου συμμόρφωσης της Διοίκησης προς την 216/2010 απόφαση, ως εκ της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη πράξη, αλλά κατά της εν λόγω δικαστικής απόφασης, με την οποία, όπως προεκτέθηκε, κρίθηκε, αφενός μεν, ότι είναι συνταγματικές οι διατάξεις που προβλέπουν το διορισμό μόνιμων εκπαιδευτικών σε ποσοστό 40% από ενιαίους πίνακες αναπληρωτών, αφετέρου δε ότι πρέπει να εφαρμοστεί επί των ανωτέρω 78 θέσεων η προβλεπόμενη αναλογία 60%- 40%, ενώ η ορθότητα των κρίσεων αυτών δεν μπορεί να ελεγχθεί στα πλαίσια της παρούσας δίκης. Κατά το δεύτερο σκέλος του, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί, διότι στηρίζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι με την προσβαλλόμενη με την ένδικη αίτηση πράξη, η Διοίκηση προέβη σε διορισμό, κατά το έτος 2007-2008, 177 εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ04.01, προερχόμενων από τον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών και από εκείνους με τριακοντάμηνη υπηρεσία, διορισμός που όμως, διενεργήθηκε με την 89181/Δ2/10.8.2007 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία ήδη ελέγχθηκε ακυρωτικώς με την προαναφερόμενη δικαστική απόφαση. 12. ..... Συνεπώς, οι αιτούντες, οι οποίοι είχαν σειρά κατάταξης, όπως και οι ίδιοι αναγράφουν στο δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης, μεταξύ της 301ης (ο δεύτερος από αυτούς) και της 832ης (ο δέκατος όγδοος από αυτούς), δεν μπορούσαν να προταχθούν των ως άνω επιτυχόντων, που βρίσκονταν σε υψηλότερη θέση στον οικείο πίνακα και να διοριστούν, κατά την εκτέλεση της ανωτέρω δικαστικής απόφασης, πριν από αυτούς, στις προαναφερόμενες 47 θέσεις, από το σχολικό έτος 2007-2008, ενόψει και του ότι η μη προσφυγή στο δικαστήριο των ενδιαμέσων αυτών επιτυχόντων που έλαβαν υψηλότερη θέση από τους αιτούντες, δεν αποτελεί

τεκμήριο άρνησης διορισμού τους (πρβλ. ΣτΕ 3389/2006). Δεν προκύπτει άλλωστε, ότι οι αιτούντες μπορούσαν να διοριστούν σε κάποιες από τις θέσεις αυτές, λόγω μη αποδοχής διορισμού, ενδεχομένως λόγω δυσπρόσιτων περιοχών, εκ μέρους προτασσόμενων αυτών υποψηφίων. Τέλος, εφόσον ήθελε θεωρηθεί ότι οι αιτούντες, αναφερόμενοι σε μη νόμιμη, κατ' αυτούς, άρνηση διορισμού τους κατά το έτος 2007-2008 «και εφεξής», ζητούν την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, και κατά το κεφάλαιο αυτής με το οποίο κρίθηκε ότι ούτε κατά το σχολικό έτος 2008-2009 είναι δυνατός ο διορισμός τους, καθότι δεν μπορεί να επέλθει επέκταση του ακυρωτικού αποτελέσματος της 216/2010 απόφασης και ως εκ τούτου, να μεταφερθούν οι επίμαχες θέσεις που αφορούσαν το σχολικό έτος 2007-2008, στο επόμενο σχολικό έτος, η αίτηση ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος αυτό, καθότι δεν προβάλλεται με αυτήν κάποιος ειδικός και συγκεκριμένος λόγος.».

5. Κατά της ανωτέρω αποφάσεως του ΔΕΑ ασκήθηκε από τους αντιδίκους η από 21-4-2015 έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, δικάσιμος της οποίας ορίσθηκε η 12^η Οκτωβρίου 2017. Επισημαίνεται ότι έφεση κατά της υπ' αριθμ. 2499/2014 (ομοίας κατά περιεχόμενο αποφάσεως) εκκρεμεί εξ' αναβολής για την δικάσιμο της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2017 ενώπιον του Γ' Τμήματος του ΣτΕ. Επίσης οι αιτούντες προσέφυγαν στο Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, επικαλούμενοι μη συμμόρφωση της Διοίκησης με την 216/2010 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, εκδοθέντος του υπ' αριθμ. 13/2011 Πρακτικού, με το οποίο απορρίφθηκε η σχετική αίτηση τους, λόγω έλλειψης αντικειμένου μετά την υποβληθείσα παραίτηση εκ μέρους των.

Οι αιτούντες (όπως και άλλοι από παρεμφερή υπόθεση) με σειρά εξωδίκιων δηλώσεων-οχλήσεων-αναφορών και αιτήσεών τους προς την Διοίκηση, ζητούν, σε συμμόρφωση με τις αποφάσεις υπ' αριθμ. 2153/2016 του ΣτΕ, 216/2010 του ΔΕΑ, (και την ομοίου περιεχομένου με την 2153/2016, υπ' αριθμ. 2152/2016 απόφαση του ΣτΕ, με την οποία απορρίφθηκε ως αλυσιτελής η έφεση του Υπουργού Παιδείας κατά της υπ' αριθμ. 286/2010 απόφασης του ΔΕΑ), τον διορισμό τους, επικαλούμενοι και τις υπ' αριθμ. 527/2015 και 4092/2015 αποφάσεις του ΣτΕ. Ειδικότερα, ζητούν να θεωρήσει η Διοίκηση κενές όλες τις θέσεις οι οποίες πληρώθηκαν το έτος 2007-2008

από αναπληρωτές, συμμορφούμενη με τις προμνησθείσες δικαστικές αποφάσεις, να μην αναμένει την εκδίκαση των εφέσεώς τους από το ΣτΕ κατά των υπ' αριθμ. 234/2015 και 2499/2014 αποφάσεων του ΔΕΑ, αλλά να προσλάβει αυτούς οι οποίοι και προσέψυγαν δικαστικά και δη, ανεξαρτήτως σειράς επιτυχίας στον σχετικό πίνακα του ΑΣΕΠ, καθόσον όπως ισχυρίζονται ο πίνακας αυτός δεν είναι πλέον σε ισχύ παρά μόνο ως προς αυτούς οι οποίοι άσκησαν αιτήσεις ακύρωσης.

6. Ήδη, οι Κ.Β. κλπ (συν 5) με την από 11-7-2017 αίτησή τους προς το Τριμελές Συμβούλιο του ν. 3068/2002 του ΣτΕ, ζήτησαν την διαπίστωση της μη συμμόρφωσης της Διοίκησης προς την 2152/2016 απόφαση του ΣτΕ, η οποία συζητείται στην συνεδρίαση της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2017 ενώπιον του Γ' Τμήματος αυτού.

Κατόπιν των ανωτέρω υπεβλήθη το εν αρχή ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

7. Στα άρθρα 95 και 100 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 95

1. ....5. Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης.».

«Άρθρο 100

1...4. Οι αποφάσεις του δικαστηρίου είναι αμετάκλητες.

Διάταξη νόμου, που κηρύσσεται αντισυνταγματική, είναι ανίσχυρη από η δημοσίευση της σχετικής απόφασης ή από το χρόνο που ορίζεται με την απόφαση. 5. ....».

8. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 702/1977 Περί υπαγωγής, υποθέσεων εις τα διοικητικά δικαστήρια, αντικαταστάσεως, τροποποίησεως και καταργήσεως διατάξεων του Ν.Δ.170/1973 «περί του Συμβουλίου της Επικρατείας» (Α' 268) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 4

1. Ενώπιον των διοικητικών εφετείων, δικαζόντων κατά τον παρόντα νόμον επί αιτήσεων ακυρώσεως, εφαρμόζονται αναλόγως αι αφορώσαι εις το ένδικον

τούτο μέσον διατάξεις του Ν.Δ. 170/1973 περί του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως εκάστοτε ισχύουν με τας ακολούθους τροποποιήσεις...».

9. Στα άρθρα **50, 61 και 64** του Π.Δ. 18/1989 «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας» (Α' 8) ορίζονται τα εξής:

«**Άρθρο 50**

Συνέπειες απόφασης

1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη.

2. Η απόρριψη της αίτησης δεν αποκλείει την άσκηση του ενδίκου αυτού μέσου κατά της ίδιας πράξης από άλλον που έχει το δικαίωμα αυτό.

3. ....

4. Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου, ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. Ο παραβάτης, εκτός από τη δίωξη κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, υπέχει και προσωπική ευθύνη για αποζημίωση.

5. Οι αποφάσεις της Ολομελείας, ακυρωτικές και απορριπτικές, καθώς και των Τμημάτων, αποτελούν μεταξύ των διαδίκων δεδικασμένο που ισχύει και σε κάθε υπόθεση ή διαφορά ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής, κατά την οποία προέχει το διοικητικής φύσεως ζήτημα που κρίθηκε από το Συμβούλιο.

«**Άρθρο 61**

Ανασταλτικό αποτέλεσμα

Η προθεσμία για την άσκηση έφεσης και η άσκηση του ενδίκου αυτού μέσου δεν συνεπάγεται αναστολή της εκτέλεσης της πρωτόδικης αποφάσεως.».

«**Άρθρο 64**

Λόγοι έφεσης, συνέπειες απόφασης που δέχεται έφεση

Η έφεση αναφέρεται αποκλειστικά σε σφάλματα της πρωτόδικης αποφάσεως. Αν κριθεί βάσιμος λόγος έφεσης η εκκαλουμένη απόφαση

εξαφανίζεται και το Συμβούλιο της Επικρατείας δικάζει την αίτηση ακυρώσεως. Αν το Συμβούλιο κρίνει ότι πρέπει να απορριφθεί αίτηση ακυρώσεως η οποία είχε γίνει δεκτή από το διοικητικό εφετείο, η πράξη που ακυρώθηκε με την πρωτόδικη απόφαση αναβιώνει αναδρομικά από την έκδοσή της.».

10. Στα άρθρα 1, 2 και 3 του ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, προαγωγή των δικαστών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στο βαθμό του συμβούλου Επικρατείας και άλλες διατάξεις» (Α'274), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1

Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει.....».

«Άρθρο 2

1. Η αρμοδιότητα για τη λήψη των προβλεπόμενων στο άρθρο 3 μέτρων για τη συμμόρφωση της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ανατίθεται σε τριμελές συμβούλιο: α) του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτού, β) του Συμβουλίου της Επικρατείας, αν πρόκειται για αποφάσεις του δικαστηρίου αυτού, ... "ε) των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των λοιπών ειδικών δικαστηρίων, αν πρόκειται για αποφάσεις αυτών.».

«Άρθρο 3

1. Το αρμόδιο τριμελές συμβούλιο, εάν μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου διαπιστώσει καθυστέρηση, παράλειψη ή άρνηση συμμόρφωσης ή πλημμελή συμμόρφωση προς τα κριθέντα με δικαστική απόφαση, καλεί την αρχή που υποχρεούται σε συμμόρφωση να εκθέσει μέσα σε ένα μήνα τις απόψεις της και να υποβάλει τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή

της. Ακολούθως, αν μετά τη σχετική έρευνα, διαγνώσει ότι η καθυστέρηση, παράλειψη ή άρνηση συμμόρφωσης ή η πλημμελής συμμόρφωση προς τη δικαστική απόφαση είναι αδικαιολόγητη, καλεί την υπόχρεη προς συμμόρφωση αρχή να συμμορφωθεί προς την απόφαση μέσα σε εύλογη προθεσμία που το ίδιο ορίζει και η οποία δεν μπορεί να υπερβεί το τρίμηνο. Η προθεσμία αυτή, αν κατά την κρίση του συμβουλίου συντρέχει σπουδαίος λόγος, μπορεί να παραταθεί μία μόνο φορά.

2. Το τριμελές συμβούλιο μπορεί να ορίσει έναν δικαστή με βαθμό τουλάχιστον εφέτη ή αντίστοιχο, ως εντεταλμένο για να διατυπώνει και αυτεπαγγέλτως γνώμη και να παρέχει την αναγκαία συνδρομή, ως προς τον ενδεικνυόμενο τρόπο συμμόρφωσης προς την απόφαση, στην αρχή που υποχρεούται σε συμμόρφωση. Η υπόχρεη προς συμμόρφωση διοικητική αρχή μπορεί πάντοτε να ζητεί από τον εντεταλμένο δικαστή οδηγίες για τον προσήκοντα τρόπο συμμόρφωσης προς την απόφαση.

3. Αν η αρχή που υποχρεούται σε συμμόρφωση δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, το τριμελές συμβούλιο βεβαιώνει τη μη συμμόρφωση της διοίκησης προς τη δικαστική απόφαση και προσδιορίζει ένα χρηματικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στον ενδιαφερόμενο, ως κύρωση για τη μη συμμόρφωση της διοίκησης προς τη δικαστική απόφαση. Κριτήρια για τον καθορισμό του ποσού αυτού είναι η φύση και η σημασία της διαφοράς για την οποία εκδόθηκε η μη εκτελούμενη απόφαση, οι συνθήκες της μη συμμόρφωσης και οι συνέπειες της για το πρόσωπο του θιγομένου, η χρονική της διάρκεια και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας της κύρωσης. Εάν μετά την επιβολή της χρηματικής κύρωσης η διοίκηση εξακολουθεί να μην συμμορφώνεται προς τη δικαστική απόφαση, μπορεί μετά από επανάληψη της οριζόμενης στο άρθρο αυτό διαδικασίας να επιβληθεί από το τριμελές συμβούλιο και νέα χρηματική κύρωση. 4. ....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

11. Κατά την συζήτηση ενώπιον του Τμήματος διαμορφώθηκαν δύο γνώμες:

Σύμφωνα με τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τους Αντιπροέδρους, Βασιλική Δούσκα και Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά και τους Νομικούς Συμβούλους Ιωάννη Διονυσόπουλο,

Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γεώργιο Ανδρέου, Δημήτριο Μακαρονίδη, Αδαμαντία Καπετανάκη, Χριστίνα Διβάνη, Σταύρο Σπυρόπουλο, Βασίλειο Καραγεώργο, Ευσταθία Τσαούση, Χρήστο Μητκίδη, Νικόλαο Καραγιώργη, Νομικούς Συμβούλους (ψήφοι δέκα έξι [16]), προς την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Πάρεδρος, έγιναν δεκτά τα εξής:

Εκ των διατάξεων των άρθρων 95 παρ. 5 του Συντάγματος και 50 παρ. 4 του π.δ. 18/1989, συνάγεται ότι η Διοίκηση, συμμορφούμενη προς ακυρωτική απόφαση του ΣτΕ ή του Διοικητικού Εφετείου, υποχρεούται όχι μόνον να θεωρήσει ανίσχυρη και μη υφιστάμενη στον νομικό κόσμο την ακυρωθείσα διοικητική πράξη, αλλά και να προβεί σε θετικές ενέργειες για την αναμόρφωση της νομικής κατάστασης, η οποία προέκυψε αμέσως ή εμμέσως από την πράξη αυτή, ανακαλώντας ή τροποποιώντας τις σχετικές εν τω μεταξύ εκδοθείσες πράξεις ή εκδίδοντας άλλες με αναδρομική ισχύ, προκειμένου να αποκαταστήσει τα πράγματα στην θέση, στην οποία θα βρίσκονταν, εάν δεν είχε εκδοθεί η ακυρωθείσα πράξη ή δεν είχε λάβει χώρα η ακυρωθείσα παράλειψη. Το ειδικότερο περιεχόμενο και η έκταση των υποχρεώσεων της Διοίκησης προσδιορίζονται από το αντικείμενο της απαγγελλόμενης ακύρωσης, δηλαδή από το είδος και τη φύση της ακυρουμένης πράξης, καθώς και από την κρίση ή τις κρίσεις πάνω στα ζητήματα που εξέτασε και για τα οποία αποφάνθηκε το Δικαστήριο στο αιτιολογικό της απόφασής του, δημιουργώντας δεδικασμένο ως προς αυτά στη συγκεκριμένη περίπτωση (ΣτΕ 3607, 3043/2013, 100/2011, 3854/2011, 3606/2012, 4775/2012 κ.ά. ως επίσης και Ν.Σ.Κ. 141/2017, 53/2015. κ.α.).

12. Κατά την έννοια των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 702/1977 και της παρ. 5 του άρθρου 50 του π.δ. 18/1989, το δεδικασμένο από τις ακυρωτικές αποφάσεις τόσο του ΣτΕ, όσο και των Διοικητικών Εφετείων, δεν αφορά μόνο τη νομική ύπαρξη της διοικητικής πράξης, της οποίας είχε ζητηθεί η ακύρωση και η οποία με την ακυρωτική απόφαση καταργείται από τότε που εκδόθηκε και θεωρείται εφεξής ως ουδέποτε εκδοθείσα, αλλά καλύπτει και τα κριθέντα από το Δικαστήριο ζητήματα· ως κριθέν δε ζήτημα νοείται κάθε ζήτημα, το οποίο συναρτάται προς το γενόμενο δεκτό από την απόφαση συμπέρασμα και αποτελεί αναγκαίο τούτου έρεισμα,

όχι όμως και άλλα περιστατικά, αφηγηματικώς αναφερόμενα, τα οποία δεν είναι αναγκαία για τη συναγωγή του συμπεράσματος της απόφασης που διατυπώνεται στο διατακτικό (ΣτΕ 217/2016, Ολομ., 1113/2014, 7μ., 2658, 2049/2011, 3802/2000, 7μ. κ.ά.).

13. Περαιτέρω όπως γίνεται δεκτό (Τρ. Συμβ. ΣτΕ 44/2016, 24/2016, 18, 17/2014, 15, 18, 30/2012, 46/2009, 4/2007, 17/2006 κ.ά.) απαραδέκτως ζητείται η διαπίστωση της μη συμμόρφωσης της Διοίκησης προς απόφαση του ΣτΕ με την οποία απορρίπτεται έφεση κατά απόφασης Διοικητικού Εφετείου, με την οποία έγινε δεκτή αίτηση ακύρωσης, διότι αυτή η απόφαση του ΣτΕ δεν εμπίπτει στις δικαστικές αποφάσεις που, κατά το άρθρο 1 του ν. 3068/2002 παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης. Και τούτο διότι υποχρέωση συμμόρφωσης δεν παρήγαγε το πρώτον η απορριπτική της έφεσης απόφαση του ΣτΕ, αλλά η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, καθόσον, κατά το άρθρο 61 του π.δ. 18/1989, τόσο η προθεσμία για την άσκηση έφεσης ενώπιον του ΣτΕ κατά απόφασης που εκδόθηκε επί αιτήσεως ακυρώσεως, όσο και η άσκηση της έφεσης δεν συνεπάγονται την αναστολή εκτέλεσης της πρωτόδικης απόφασης. Πολύ περισσότερο δεν γεννιέται νέα υποχρέωση της Διοίκησης στην περίπτωση που η Διοίκηση, ήδη έχει συμμορφωθεί προς την ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, με την έκδοση νέας διοικητικής πράξης, καθόσον δια της απορριπτικής απόφασης του ΣτΕ έχει επικυρωθεί η πρωτόδικη απόφαση χωρίς να διαφοροποιείται το διατακτικό της (Ν.Σ.Κ. 130/2016).

14. Με την 216/2010 απόφαση του ΔΕΑ, έγινε δεκτός ο σχετικός λόγος ακύρωσης των αιτούντων-αντιδίκων σχετικά με την παραβίαση της ποσόστωσης 60%-40% όσον αφορά τις προσλήψεις μονίμων εκπαιδευτικών το σχολικό έτος 2007-2008, από επιτυχόντες του ΑΣΕΠ και αναπληρωτές, απορριπτομένων των υπολοίπων λόγων ακύρωσης. Την ανωτέρω απόφαση αποδέχθηκαν οι αιτούντες, όχι όμως και ο Υπουργός Παιδείας ο οποίος και άσκησε κατ' αυτής έφεση η οποία απορρίφθηκε με την υπ' αριθμ. 2153/2016 απόφαση ως αλυσιτελής, καθόσον, όπως δέχθηκε το ΣτΕ, (ενόψει των γενομένων ήδη δεκτών με την μεταγενέστερη της 216/2010 απόφαση του ΔΕΑ, 527/2015 απόφασή του) σε περίπτωση που ευδοκιμούσε η έφεση του Δημοσίου, η αίτηση ακύρωσης θα γινόταν εκ νέου δεκτή και θα ακυρωνόταν η

προσβληθείσα απόφαση, με δυσμενέστερη, όμως, για το ίδιο αιτιολογία, από το συνδυασμό της οποίας με το διατακτικό της ακυρωτικής απόφασης προσδιορίζεται κατά περιεχόμενο η υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης και συνεπώς θα χειροτέρευε η θέση του, ήτοι κατά παράβαση της αρχής της μη χειροτέρευσης της θέσης του εκκαλούντος. Κατόπιν αυτού απορρίφθηκε η σχετική έφεση, μη ανατραπέντος του, απορρέοντος από την υπ' αριθμ. 216/2010 απόφαση του ΔΕΑ, δεδικασμένου.

15. Με βάση τα προαναφερθέντα η υπ' αριθμ. 2153/2016 απόφαση του ΣτΕ, ως απορριπτική της έφεσης του Δημοσίου κατά της υπ' αριθμ. 216/2010 απόφασης του ΔΕΑ, με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή αίτηση ακύρωσης των εκεί αιτούντων, δεν εμπίπτει στις δικαστικές αποφάσεις που, κατά το άρθρο 1 του ν. 3068/2002, παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης.

Όσον αφορά το θέμα της συμμόρφωσης της Διοίκησης με την υπ' αριθμ. 216/2010 απόφαση του ΔΕΑ, αυτό κρίθηκε ήδη αυθεντικώς με την υπ' αριθμ. 234/2015 απόφαση του ιδίου Δικαστηρίου, η οποία δέχθηκε ότι το Δημόσιο συμμορφώθηκε προς την απόφαση αυτή. Άλλωστε, η έφεση των αντιδίκων κατά της εν λόγω απόφασης έχει προσδιορισθεί για την δικάσιμο της 12ης Οκτωβρίου 2017 και ομοίως έφεση κατά της υπ' αριθμ. 2499/2014 (ομοίας κατά περιεχόμενο απόφασης) εκκρεμεί μετ' αναβολή για την δικάσιμο της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2017 ενώπιον του Γ' Τμήματος του ΣτΕ.

16. Οι ενδιαφερόμενοι επικαλούμενοι τις μεταγενεστέρως της υπ' αριθμ. 216/2010 αποφάσεως του ΔΕΑ, εκδοθείσες αποφάσεις του ΣτΕ (527/2015 Ολ., 4092/2015 Γ' Τμήματος, κ.α.) με τις οποίες έγινε δεκτό ότι οι σχετικές διατάξεις με τις οποίες γίνονται διορισμοί εκπαιδευτικών εκτός ΑΣΕΠ είναι αντισυνταγματικές, όπως και την υπ' αριθμ. 2153/2016 απορριπτική της έφεσης του Υπουργού, απόφαση του ΣτΕ, ζητούν κατ' ουσία να θεωρηθεί η έφεσή τους κατά της υπ' αριθμ. 234/2015 απόφασης του ΔΕΑ ως έφεση κατά της υπ' αριθμ. 216/2010 απόφασης, η οποία όμως κατέστη αμετάκλητη κατά τα προαναφερθέντα και να μην αναμένει το Υπουργείο την κρίση του ΣτΕ, αλλά να προσλάβει όλους όσοι προσέφυγαν και δη ανεξαρτήτως σειράς στον σχετικό πίνακα του ΑΣΕΠ.

Μερικοί εξ' αυτών άλλωστε, προσέφυγαν στο Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, και στην συνέχεια

παραιτήθηκαν και ήδη εκκρεμεί νέα αίτηση στο Τριμελές Συμβούλιο Συμμόρφωσης του ΣτΕ, με την οποία ζητείται η διαπίστωση της μη συμμόρφωσης του Υπουργείου με την ομοίου περιεχομένου υπ' αριθμ. 2152/2016 απόφαση αυτού.

17. Οι ανωτέρω, εκκρεμείς ενώπιον του ΣτΕ εφέσεις, έχουν ως αντικείμενό τους αποκλειστικά και μόνο την συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις ακυρωτικές αποφάσεις του ΔΕΑ και όχι τον έλεγχο της ορθότητας των εν λόγω αποφάσεων και την ανατροπή των όσων κρίθηκαν με αυτές και στήριξαν το διατακτικό τους. Συνεπώς, τα αιτήματα των αντιδίκων προς διορισμό τυγχάνουν απορριπτέα, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, με δεδομένο ότι έχει διαπιστωθεί αυθεντικώς με δικαστικές αποφάσεις ότι το Δημόσιο συμμορφώθηκε προς το περιεχόμενο των ακυρωτικών αποφάσεων. Άλλωστε τα Συμβούλια Συμμόρφωσης του ν. 3068/2002, δεσμεύονται από την εφαρμογή των διατάξεων οι οποίες κρίθηκαν εφαρμοστέες στην εκάστοτε περίπτωση από τα Δικαστήρια, αδιαφόρως εάν μεταγενεστέρως οι ίδιες διατάξεις κρίθηκαν αντίθετες προς το Σύνταγμα ή το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή προς άλλους κανόνες δικαίου υπερνομοθετικής ισχύος. (πρβλ Ν.Σ.Κ 141/2017). Κατόπιν των ανωτέρω προκύπτει ότι και μετά την δημοσίευση της υπ' αριθμ. 2153/2016 απόφασης του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία απορρίφθηκε ως αλυσιτελής έφεση του Υπουργού Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κατά της υπ' αριθμ. 216/2010 απόφασης του ΔΕΑ, η Διοίκηση δεν οφείλει να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες, πέραν αυτών στις οποίες έχει ήδη προβεί. Ειδικότερα, δεν οφείλει να προβεί στον διορισμό ως μονίμων εκπαιδευτικών των αντιδίκων-αιτούντων και δη αναδρομικά από το διδακτικό έτος 2007-2008, που αφορούσαν οι αιτήσεις ακύρωσης και μάλιστα ανεξαρτήτως σειράς στον σχετικό πίνακα επιτυχίας του ΑΣΕΠ και χωρίς να εξετάσει καν (όπως ζητούν οι ίδιοι) εάν αυτοί θα καθίσταντο διοριστέοι, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία οι διορισμοί την επίδικη χρονιά γινόντουσαν μόνο από επιτυχόντες του ΑΣΕΠ.

18. Κατά την γνώμη του Νομικού Συμβούλου Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλου, θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα αιτήματα των αιτούντων και να διοριστούν σε μόνιμες θέσεις, δεδομένου ότι α) οι αιτούντες εξαρχής, με

την πρώτη αίτηση ακυρώσεώς τους το έτος 2007 είχαν προβάλει την αντισυνταγματικότητα του (τότε ισχύοντος) ν. 3255/2004 και (του ταυτόσημου κατά περιεχόμενο) ν. 3848/2010, β) οι πίνακες των ετών 2006-2007 έχουν πλέον αποβάλει την ισχύ τους διότι επακολούθησε ο νεώτερος διαγωνισμός ΑΣΕΠ του έτους 2008, οπότε δεν τίθεται καν θέμα διορισμού από τους πίνακες αυτούς, για οποιονδήποτε από τους τότε επιτυχόντες όποια θέση κι αν έχουν στον πίνακα, διότι δεν άσκησαν εμπρόθεσμα αίτηση ακυρώσεως και γ) οι αποφάσεις του ΣτΕ 2152 και 2153 /2016 στις οποίες αναφέρονται τόσο η αίτηση συμμόρφωσης όσο και οι εκκρεμείς αιτήσεις ακύρωσης, θα πρέπει να ερμηνευθούν υπό τα νέα δεδομένα των αποφάσεων αυτών αφού θεμελιώνουν το έννομο συμφέρον των αιτούντων στην αντισυνταγματικότητα που έχει προκύψει από την υπ' αριθμ. 527/2015 απόφαση της Ολομελείας του ΣτΕ, (υπό την έννοια ότι αυτοί ορθώς ζήτησαν την αντισυνταγματικότητα των προαναφερομένων διατάξεων) και απορρίπτουν ως αλυσιτελή την έφεση για να μην καταστήσουν δυσμενέστερη τη θέση του Δημοσίου. Τούτο όμως, τροποποιεί τις εφετειακές αποφάσεις και υποχρεώνει το Ελληνικό Δημόσιο να σεβαστεί την αντισυνταγματικότητα αυτή μόνο ως προς τους αιτούντες και να μην επιμείνει στις αντίθετες κρίσεις του Εφετείου που θέτουν εκποδών το μείζον αυτό ζήτημα. Πολύ περισσότερο μάλιστα επειδή, το ίδιο ακριβώς ζήτημα επανέρχεται για κρίση (με το Δημόσιο να είναι καθ' ού ήτοι σε άλλη δικονομική θέση, πράγμα το οποίο δεν διασφαλίζει την περίπτωση το ΣτΕ να επαναλάβει την κρίση του περί δυσμενέστερης θέσης.

Απάντηση

19. Κατ'ακολουθία των προεκτεθέντων επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β' Διακοπών) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής: Η Διοίκηση μετά την δημοσίευση της υπ' αριθμ. 2153/2016 απόφασης του Γ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία απορρίφθηκε ως αλυσιτελής έφεση του Υπουργού Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κατά της υπ' αριθμ. 216/2010 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (ακυρωτικός σχηματισμός) και σε συμμόρφωση προς αυτή, δεν οφείλει να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες πέραν αυτών στις οποίες έχει ήδη προβεί σε συμμόρφωση προς την

216/2010 απόφαση του ΔΕΑ, η οποία συμμόρφωση έχει διαπιστωθεί αυθεντικώς με την υπ' αριθμ. 234/2015 απόφαση του ΔΕΑ.

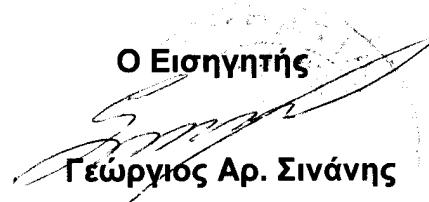
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 31-8 -2017

Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαύτης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Αρ. Σινάνης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.